

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Тыва
Управление образованием Чеди-Хольского кожууна
МБОУ Ак-Тальская СОШ

РАССМОТРЕННО
Руководитель ШУМО

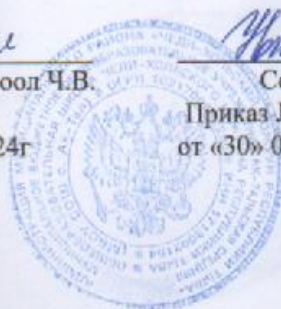
СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора
по УВР

УТВЕРЖДЕНО
Директор

Биче-оол
Биче-оол Д.А.
Протокол № 1
От «29» 08 2024 г.

Седип-оол
Седип-оол Ч.В.
Приказ № 20
от «30» 08 2024г

Умни
Сотпа У.Д.
Приказ № 20
от «30» 08 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык»

для обучающихся 10 классов

Ак-Тал 2024

документ подписан электронной подписью

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ АК-ТАЛЬСКАЯ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ
ШКОЛА ЧЕДИ-ХОЛЬСКОГО КОЖУУНА РЕСПУБЛИКИ ТЫВА, Сотпа Урана
Дужук-ооловна, Директор

26.09.24 05:48 (MSK)

Сертификат 8BD1DF16DDC8D69F1956CCCE3F18FEFA

ТЕМАЛЫГ ПЛАННААШКЫН 10 класс (68 шак)

Катаптаашкын - 4

Хыналда болгаш чогаадыкчы ажылдар (хыналда ажыл, эдертиг, чогаадыг, словарьлык диктант, төлевилел дээш о.ө.) – 16 шак.

Теория болгаш практика – 48 шак.

Ажыглаар өөредилге ному:

Тыва дыл. 10-11 класс. Авторлары: Е.М. Куулар, Н.Д. Сувандии, С.Э. Лопсан. – Красноярск: ООО Издательство «Офсет», 2023.

Блок	Тема (ооң иштинче кирип турар билиглер)	Шак саны ниити б/ш тема аайы- биле	Өөреникчилернин ажыл-чорудулгазының хевирлери
Дыл дугайында ниити билиглер	Дыл дугайында ниити билиглер	Ниити шагы – 5+2	Тыва дыл – тыва чоннуң национал дылы, ооң ужур-дузазын, кол хулээлгелерин таныштырар. «Түрк дылдарның бөлүү» деп билиг-биле таныштырар. Эртеги түрк руниктиг бижиктин тураскаалдарының дугайында медээ-биле таныштырар. Литературлуг тыва дылдың нормалары-биле таныштырар. Девискээр талазы-биле тыва дылдың сөс курлавырының ылгалдары-биле таныштырары. Чогаадыкчы болгаш хыналда ажылдар. Хыналда диктант. Угаап боданыышкын хевиринге чогаадыг «Эжишкилер найыралы эртине дагны тургузар (Россия биле Тываның чижээнге)». Чогаадыг «Тыва дыл – мээң төрөөн дылым!»
	Дыл болгаш ниитилел	1	
	Дыл болгаш культура	1	
	Түрк дылдарның аразында тыва дылдың туружу	1	
	Эртеги түрк руниктиг бижиктин тураскаалдары	1	
	Тыва дылдың ажыглаттынып турар хевирлери	1	
	<i>Хыналда диктант.</i>	1	
	<i>Угаап боданыышкын хевиринге чогаадыг</i>	1	
Фонетика. Орфоэпия. Орфография	Фонетика. Орфоэпия. Орфография	Ниити шагы – 12+3	Сөстүң адалгазын болгаш лексиктиг утказын ылгаар. Чугаа агымынга үннерниң ажыглаттынарын сайгарар. Сөзүглелден өк-биле адаар ажык үннерни тывар. Сингармонизм дүрүмнернге чагыртпайн баар таварылгаларлыг сөстөрни сөзүглелден тывар. Ажык эвес үннерниң туруш талазы-биле
	Фонетика, графикага катаптаашкын	1	

	Орфоэпияга катаптаашкын	1	өскерлиишкиннерин тайылбырлаар. Долу болгаш долу эвес ассимиляцияны ылгаар; диссимиляцияны танып билир. Тыва дылда метатезаны таныштырар. Сөстүң фонетиктиг сайгарылгазы. Литературлуг шын адалга нормалары, тыва дылда ударениениң хевирин таныштырар. Өөренип эрткен орфограммаларны танып билир, сөстерниң шын бижилгезин тайылбырлаар. Чогаадыкчы болгаш хыналда ажылдар. Хыналда диктант. Угаап боданыышкын хевиринге чогаадыг «Тыва дыл хүнүн мээң билип турарым». Төлевилел «Тыва дылда өк-биле адаар ажык үннер».
	Орфографияга катаптаашкын	1	
	Чугаа агымынга үннерниң өскерлири	1	
	Ажык үннерниң өскерлиишкиннери	1	
	Ажык эвес үннерниң өскерлиишкиннери. Ассимиляция	1	
	Диссимиляция.	1	
	Метатеза	1	
	Сөстүң фонетиктиг сайгарылгазы	1	
	Слог. Тыва дылда ударение.	1	
	Шын адалганың нормалары	1	
	Тыва орфографияның принциптери	1	
	Хыналда диктант.	3	
	Немелде онаалгалыг эдертиг		
Лексика болгаш фразеология	Лексика болгаш фразеология	Ниити шагы – 8+4	Тыва дылга лексиканың болгаш фразеологияның ужур-дузазын билир. Тыва дылдың сөс курлавырының дугайын билир. Сөс – лексикологияның өөренир кол кезии (единицазы) деп чүүлдү билир. Сөстүң лексиктиг утказын тодарадыр, лексиктиг утка биле билигнің аразында ылгалын аңгылаар.
	Тыва дылдың сөс курлавырының дугайында билиг	1	
	Сөс болгаш ооң уткалары.	1	

	Лексиканың тывылган угу	1	Сөстүң уткаларын ылгаар. Чаңгыс болгаш хөй уткалыг сөстөрни ылгаар.
	Тыва дылдың лексиказының ажыглалы	1	Доора болгаш көжүргөн уткалыг сөстөрнүң тыптыр аргаларын ылгаар.
	Тыва ономастика болгаш ооң онзагайы	1	Сөзүглелден синонимниг, антонимниг одуругларны болгаш омонимнерни танып билир. Сөстөрнүн утка аайы-биле каттыжарының дугайын билир.
	Тыва лексикография	1	Лексиканың тывылган угун билир: ниити түрк, чингине тыва болгаш үлегерлээн сөстөр.
	Тыва дылдың фразеологизмнери.	1	Лексиканың ажыглалының аайы-биле бөлүктөрүн аңгылап билир.
	Сөстүң лексиктиг сайгарылгазы	1	Терминнерни чугаага ажыглаар.
	<i>Хыналда диктант.</i>	4	Табу болгаш эвфемизмнерни ылгаар, оларны чугаага ажыглап билир.
	<i>Эдертиг</i>		Чоннун ёзу-чаңчылдарын сагыыр: <i>адыг – мажаалай, чымчак базар, хайыракан, чоорганныг, кара чүве, тайга ээзи, чер кулак</i> – эвфемизм.
	<i>Төлевилел «Сээң адың болгаш сен»</i>		Тыва ономастиканың бөлүктөрүн чугаага ажыглаар: антропоним, топоним, зоонимнер.
	<i>Төлевилел «Эргижирээн сөстөрнүң бөгүнгү хүнде ажыглалы»</i>		Лингвистиктиг словарьлар, энциклопедиялар-била ажылдаар.
	<i>Төлевилел «Хуу чүве аттарының ниити чүве аттарынче шилчий бээри»</i>		Фразеологизмнернүң утказын билир, идиома болгаш фразеологтук каттыжышкыннарны ылгаар, чугааның байдалын барымдаалап, оларны ажыглаар.
			Сөзүглелден фразеологизмнерни таныыр, уткаларын тайылбырлаар, синонимнерин тывар.
			Фразеологизмнернүң синонимниг одуруглар тургузарынга киржилгезин билир, оларны орус дылче очулдуруп.
			Чогаадыкчы болгаш хыналда ажылдар.
			Хыналда диктант.
			Словарьлыг диктант.
			Угаап боданыышкын хевиринге чогаадыг «Хуу аттар делегейинге».
			Төлевилел «Сээң адың болгаш сен».
			Бердинген тема ёзугаар харылзаалыг чугаа тургузар.
			Төлевилел «Эргижирээн сөстөрнүң бөгүнгү хүнде ажыглалы»; «Хуу чүве аттарының ниити чүве аттарынче шилчий бээри».
Морфемика	Морфемика болгаш сөс	Ниити	Сөс тургузуу, чогаадылгазы болгаш морфология дугайында теорияны

болгаш сөс чогаадылгазы	чогаадылгазы	шагы – 11+3	билир. Сөс чогаадыр аргаларны: лексико-семантиктиг, морфологтут, синтаксистиг, морфолог-синтаксистиг билир. Аббревиация, калька аргаларын билир. Конверсия, изоляция аргалары. Сөстүң морфемниг сайгарылгазын кылыр. Чугаа кезектериниң морфологтут сайгарылгазын кылыр. Аас болгаш бижимел чугаага морфология биле орфографияның аразында харылзаазын сагыыр.
	Сөс тургузуунуң дугайында билиг	1	
	Сөс чогаадылгазының дугайында билиг	1	
	Сөс чогаадыр аргалар.	1	
	Лексика-семантиктиг арга	1	
	Морфологтут арга.	1	
	Синтаксистиг арга	1	
	Морфолог-синтаксистиг арга	1	
	Аббревиация болгаш калька аргазы.	1	
	Конверсия аргазы.	1	
	Изоляция аргазы.	1	
	Сөстүң морфемниг сайгарылгазы	1	
	<i>Хыналда болгаш чогаадыкчы ажылдар</i>	3	
Морфология	Морфология	Ниити шагы-6+3	Чугаа кезектерин аңгылаарының барымдааларын билир. Аттыг чугаа кезектериниң ниити демдектерин, синтаксистиг хүлээлгелерин аңгылаар. Тускай чугаа кезектериниң лексика-семантиктиг бөлүктөрүн ылгаар. Тускай чугаа кезектериниң грамматиктиг хевирлерин ылгаар. Аас болгаш бижимел чугаага кылыг сөзүнүң хевирлерин, ат орнун, наречиелерни шын кылдыр ажыглаар, дылдың нормаларын сагыыр.
	Морфологияга ниити катаптаашкын.	1	
	Тускай чугаа кезектериниң грамматиктиг уткалары	1	

	Тускай чугаа кезектериниң грамматиктиг хевирлери	1	Дузалал чугаа кезектериниң онзагайын тодарадыр. Чогаадыкчы болгаш хыналда ажылдар. Немелде онаалгалыг диктант. Словарьлыг диктант. Чурумал хевиринге чогаадыг «Залог болгаш вид хевирлериниң ужур-дузазы». Немелде онаалгалыг эдертиг. Шинчилел ажылы «Междометие болгаш үн өттүнер сөстөр».
	Тускай чугаа кезектериниң синтаксистиг хүлээлгелери	1	
	Дузалал чугаа кезектери	1	
	Чугаа кезектериниң морфологтуг сайгарылгазы	1	
	Немелде онаалгалыг диктант.	3	
	Словарьлыг диктант.		
	Немелде онаалгалыг эдертиг		
Чугаа. Чугаа стили	Чугаа. Чугаа стили	Ниити шагы – 7+4	Дыл болгаш чугаа деп билиглерниң уткаларын тодарадыр, кызыгаарлаар. Чугаа чорудулгазынының хевирлерин, черин (туружун) болгаш байдалын аңгылаар Аас болгаш бижимел чугаа чорудулгазының кол элементилерин ылгаар, оларны аңгылаар. Чугаа чорудулгазының хевирлери: когнитивтиг, эмоционалдыг, мотивациялыг. Чугааның аңгы-аңгы байдалдары. Монолог болгаш диалогту ылгаар. Стильдерниң ылгавырлыг талаларын аңгылаар, ажыглаттынар черин болгаш сорулгазын тодарадыр. Стильдерни аңгылаар: албан-херек, парлалга, эртем, чугаа, чечен чогаал. Ажылдап кылган төлевилелдиң түннелин бижимел-биле айтыр, чыгдынганан материалдарны ажыглап тургаш, презентацияга көргүзер. Доклад, аннотация, тезистер, конспект, рецензия, реферат бижиир. Бердинген сөзүглелдерниң стиль талазы-биле эдилгезин кылыр.
	Дыл болгаш чугаа	1	
	Чугаа чорудулгазының хевирлери	1	
	Харылзажылганың хевирлери	1	
	Чугааның аңгы-аңгы байдалдары	1	
	Функционалдыг стильдер	1	
	Сөзүглелдиң стилистиктиг сайгарылгазы	1	
	Сөзүглелди чаартырының хевирлери	1	
	Чогаадыкчы болгаш хыналда ажылдар.	4	

	<i>Немелде онаалгалыг диктант.</i>		Сөзүглелдин стилистиктиг сайгарылгазын кылыр. Сөзүглелдин стилин, ооң ылгавырлыг демдектерин айтыр. Тыва дылдың электроннуг корпузу-биле ажылдаар; сөзүглелди эде тургузар; кол болгаш ийи чергениң медээлерин аңгылаар. Сөзүглелдин стилистиктиг сайгарылгазын кылыр. Чогаадыкчы болгаш хыналда ажылдар. Немелде онаалгалыг диктант. Эдертиг. Кайы-бир стильдин материалдарынга даянып, кластер тургузар. Бөлүк-биле ажылдың хыналдазы «Тыва дылда чугаа стильдери» (тыва улустун тоолдарынга даяныр).
	<i>Эдертиг</i>		
	<i>Кластер</i>		
	<i>Бөлүк-биле ажыл «Тыва дылда чугаа стильдери»</i>		